

Sygn. akt II KO 102/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie zażalenia **Z. N.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2021 r.,

wniosku zawartego w postanowieniu Sądu Rejonowego w K.

z dnia 27 października 2021 r., sygn. akt II Kp (...)

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem, w trybie art. 37 k.p.k., o przekazanie sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia **Z. N.** na postanowienie z 29 grudnia 2020 r., sygn. akt PR Ds. (...) o umorzeniu śledztwa, innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. We wniosku podniesiono, iż w przedmiotowym postępowaniu skarżący zarzucił popełnienie czynu zabronionego polegającego na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków przez uprzednio asesora, obecnie zaś Prokurator Rejonowej w K. **M. A.**, którą łączą relacje zawodowe i koleżeńskie z częścią sędziów orzekających w miejscowo właściwym Sądzie Rejonowym, co uzasadnia skorzystanie z instytucji art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest niezasadny.

Wskazać należy, że skorzystanie z art. 37 k.p.k., może mieć miejsce zupełnie wyjątkowo, w sytuacji powstania nadzwyczajnych względów związanych z potrzebą ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości, do których należą okoliczności, które w realiach konkretnej sprawy, po pierwsze mogą wywoływać w odbiorze opinii publicznej wątpliwości co do możliwości bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy, po drugie rzutować na swobodę orzekania.

W licznym orzecznictwie podnosi się jednocześnie, że zbyt szerokie stosowanie tej instytucji nie powinno mieć miejsca nie tylko z uwagi na *ratio legis* tego przepisu, ale także efekt potencjalnego osłabienia zaufania do wymiaru sprawiedliwości, skoro regułą jest, iż każda co do zasady sprawa powinna być rozpoznana przez sąd właściwy nie tylko rzeczowo, ale i miejscowo. Przełamanie tej reguły w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, których wykazanie spoczywa na wnioskującym sądzie; jego obowiązkiem jest więc przedstawienie przekonujących argumentów świadczących o tym, że w tym konkretnym przypadku rozstrzygnięcie sprawy przez sąd właściwy zagraża tak istotnej wartości, jaką jest dobro wymiaru sprawiedliwości.

Wniosek Sądu Rejonowego w Ż., a także podniesione w nim argumenty o tym, że przedmiotowe postępowanie dotyczy zarzutów stawianych Prokurator Rejonowej w K., którą łączą relacje „zawodowe i koleżeńskie” z sędziami właściwego miejscowo Sądu, który nadto dzieli jeden budynek z Prokuraturą Rejonową, w kontekście przesłanek z art. 37 k.p.k. należy uznać za bezpodstawne. Nie przekonują one w wystarczający sposób, że rzeczywiście w niniejszej sprawie występują na tyle nadzwyczajne okoliczności, które uzasadniłyby przełamanie wspomnianej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem, iż służbowa, zawodowa znajomość i to jedynie części – jak podniesiono we wniosku – sędziów orzekających w miejscowo właściwym Sądzie z prokurator M. A. jest okolicznością, która w tej sprawie może realnie podważać autorytet i zaufanie do wymiaru sprawiedliwości. Pozostawanie w relacjach zawodowych, w tym przede wszystkim procesowych, w żadnym razie nie może być powodem zastosowania art. 37 k.p.k., tak samo jak bliskość

pomieszczeń, w których znajdują się instytucje sądu i prokuratury. W sytuacji natomiast, gdyby wspomniane relacje przybrałyby formę ściślejszą, przekraczającą granice zwyczajnych stosunków zawodowych, mogłyby stanowić podstawę wyłączenia poszczególnych sędziów w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k.

Jak akcentowano we wniosku, oświadczenia części sędziów o wyłączenie ich od rozpoznania tej sprawy, nie zostały uwzględnione przez Sąd Rejonowy w K. (postanowienie z 22 października 2021 r.), co powoduje, że aktualnie nie ma przeszkód do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy, skoro nie ma zarazem powodów, by z innych okoliczności wyprowadzać wniosek o zagrożeniu dla obiektywnego i bezstronnego jej rozstrzygnięcia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.